

ЗАТВЕРДЖЕНО

Т.в.о директора Балаклійського Центру дитячої та юнацької творчості

* Балаклійської міської ради

Харківської області

Л.Л.Карнаух

наказ Балаклійського ЦДЮТ

від 21 вересня 2023 № 55

ПОЛОЖЕННЯ

про розробку інструкцій з охорони праці

Балаклійського центру дитячої та юнацької творчості

Балаклійської міської ради Харківської області

I. Загальні положення

1. Це Положення встановлює вимоги до змісту, побудови і викладення інструкцій з охорони праці, що діють в межах Балаклійського центру дитячої та юнацької творчості Балаклійської міської ради Харківської області (далі – Балаклійський ЦДЮТ).
2. Вимоги цього Положення поширюються на всіх юридичних та фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю.
3. Інструкція є актом з охорони праці Балаклійського ЦДЮТ незалежно відів діяльності, що містить обов'язкові для дотримання працівниками вимоги з охорони праці при виконанні ними робіт певного виду або за певною професією на всіх робочих місцях, у приміщеннях, на території закладу, майданчиках або в інших місцях, де виконуються роботи, трудові чи службові обов'язки.
4. Інструкції розробляються на основі нормативно-правових актів з охорони праці, технологічної документації підприємства з урахуванням конкретних умов та вимог безпеки. Інструкції затверджуються директором закладу і є обов'язковими для дотримання працівниками або виконавцями відповідних робіт.
5. Інструкції мають відповідати законодавству про охорону праці.
6. Інструкції повинні містити тільки ті вимоги щодо охорони праці, дотримання яких самими працівниками є обов'язковим. Порушення працівником цих вимог розглядається як порушення нормативно-правових актів з охорони праці.
7. Організація вивчення інструкцій працівниками забезпечується згідно з Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.
8. Директор та відповідальний за організацію роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в закладі здійснюють постійний контроль за додержанням працівниками вимог інструкцій.

II. Зміст і побудова інструкцій

1. Кожній інструкції присвоюються назва і скорочене позначення (код, порядковий номер). У назві інструкції стисло вказується, для якої професії або виду робіт вона призначена (наприклад: «Інструкція з охорони праці для керівника гуртка», «Інструкція з охорони праці під час проведення екскурсій», «Інструкція з охорони праці під час приготування дезінфікувальних розчинів»).

2. В інструкціях зазначаються загальні положення щодо охорони праці, організаційні та технічні вимоги безпеки, які визначаються на основі:

- законодавства України про працю та охорону праці, стандартів, правил, інших нормативних та організаційно-методичних документів з охорони праці;
- наявних і ймовірних небезпек, які потенційно можуть призвести до травмування, погіршення стану здоров'я чи смерті людини під час трудової діяльності, завдати шкоди майну або навколишньому середовищу;
- аналізу документів з охорони праці стосовно відповідного виробництва, професії (виду робіт);
- характеристики робіт, що виконуються працівником конкретної професії відповідно до її кваліфікаційної характеристики;
- вимог безпеки до технологічного процесу, виробничого устаткування, інструментів і пристроїв, що застосовуються під час виконання відповідних робіт, а також вимог безпеки, що містяться в експлуатаційній та ремонтній документації і в технологічному регламенті;
- виявлення небезпечних і шкідливих виробничих факторів, характерних для конкретної професії (конкретного виду робіт) як при нормальному проходженні технологічного процесу, так і при відхиленнях від оптимального режиму, визначення заходів та засобів захисту від них, вивчення конструктивних й експлуатаційних особливостей та ефективності використання цих засобів;
- аналізу обставин і причин найбільш ймовірних аварійних ситуацій, нещасних випадків і професійних захворювань, характерних для конкретної професії (конкретного виду робіт);
- вивчення успішного досвіду організації безпечної праці та виконання відповідних робіт, визначення найбезпечніших методів і прийомів їх виконання.

3. Вимоги інструкцій викладаються відповідно до послідовності технологічного процесу з урахуванням умов, у яких виконується конкретний вид робіт.

4. Інструкції мають складатися з таких розділів:

1) розділ «Загальні положення», що містить:

- відомості про сферу застосування інструкції;
- загальні відомості про об'єкт розробки (визначення робочого місця працівника конкретної професії (конкретного виду робіт) залежно від тривалості його перебування на цьому місці протягом робочої зміни (постійне чи непостійне));
- стислу характеристику технологічного процесу та обладнання, що застосовується на цьому робочому місці;

- умови та порядок допуску працівників до самостійної роботи за професією або до виконання певного виду робіт (вимоги щодо віку, стажу роботи, статі, стану здоров'я, проходження медоглядів, професійної освіти та спеціального навчання з питань охорони праці, інструктажів, перевірки знань з питань охорони праці тощо);
 - правила внутрішнього трудового розпорядку, що стосуються питань охорони праці для конкретного виду робіт або конкретної професії, а також відомості про специфічні особливості організації праці та технологічних процесів і трудові обов'язки працівників цієї професії (виконавців цього виду робіт);
 - перелік і характеристику основних небезпечних та шкідливих виробничих факторів для цієї професії (цього виду робіт), особливості їх впливу на працівника;
 - санітарні норми і правила особистої гігієни, яких повинен дотримуватись працівник при виконанні роботи;
- 2) розділ «Вимоги безпеки перед початком роботи», що містить:
- порядок приймання зміни у разі безперервної роботи, в тому числі при порушенні режиму роботи;
 - порядок підготовки робочого місця та засобів індивідуального захисту;
 - порядок перевірки наявності та справності обладнання, інструментів, вентиляції та освітлення, знаків безпеки, первинних засобів пожежогашіння, виявлення видимих пошкоджень захисного заземлення тощо;
 - порядок повідомлення про виявлені несправності обладнання, пристроїв, пристосувань, інструментів, засобів захисту тощо;
- 3) розділ «Вимоги безпеки під час роботи», що містить:
- відомості щодо безпечної організації праці, про прийоми та методи безпечного виконання робіт, правила використання обладнання, пристроїв та інструментів, а також застереження про можливі небезпечні, неправильні методи та прийоми праці, які заборонено застосовувати;
 - вимоги щодо порядку утримання робочого місця в безпечному стані;
 - можливі небезпечні відхилення від нормального режиму;
 - вимоги щодо використання засобів індивідуального та колективного захисту;
 - умови та фактори, за яких робота повинна бути припинена (технічні, метеорологічні, санітарно-гігієнічні тощо);
 - вимоги щодо забезпечення пожежо- та вибухобезпеки;

- порядок повідомлення про нещасні випадки чи раптові захворювання, виявлені несправності обладнання, пристроїв, інструментів, засобів захисту та про інші небезпечні і шкідливі виробничі фактори, що загрожують життю і здоров'ю працівників;

4) розділ «Вимоги безпеки після закінчення роботи», що містить:

- порядок безпечного вимикання, зупинення, розбирання, очищення і змащення обладнання, пристроїв, механізмів та апаратури;

- порядок здавання робочого місця;

- порядок прибирання робочого місця;

- санітарні норми та правила особистої гігієни, яких має дотримуватись працівник після закінчення роботи;

- порядок повідомлення роботодавця про всі недоліки, виявлені в процесі роботи;

5) розділ «Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях», що містить:

- відомості про ознаки можливих аварійних ситуацій, характерні причини аварій (вибухів, пожеж тощо);

- відомості про засоби та дії, спрямовані на запобігання можливим аваріям;

- порядок дій, особисті обов'язки та правила поведінки працівника при виникненні аварії згідно з планом її ліквідації;

- порядок повідомлення про аварії та ситуації, що можуть до них призвести;

- відомості про порядок застосування засобів протиаварійного захисту та сигналізації;

- порядок дій з надання домедичної допомоги потерпілим під час аварії.

5. За необхідності інструкції можуть містити й інші розділи.

III. Викладення тексту інструкцій

При викладенні тексту інструкції потрібно керуватися такими правилами:

- текст має бути стислим, зрозумілим, конкретним (без можливості різного тлумачення);

- у тексті не повинно бути посилань на нормативно-правові акти, вимоги яких враховуються при розробленні інструкції (за необхідності такі вимоги відтворюються дослівно);

- не допускається використання не властивих для нормативних актів слів, словосполучень і зворотів, характерних для розмовної мови, довільних скорочень слів, використання для позначення одного поняття різних термінів, а також іноземних слів чи термінів за наявності рівнозначних слів чи термінів в українській мові;

- допускається застосування лише загальноприйнятих скорочень та абревіатур, а також заміна застосованих в інструкції словосполучень скороченням або абревіатурою за умови повного відтворення цього словосполучення при першому згадуванні в тексті із зазначенням у дужках відповідного скорочення чи абревіатури;
- потрібно уникати викладення вимог у формі заборони, а за необхідності - давати пояснення, чим викликано заборону; не потрібно застосовувати слова «категорично», «особливо», «обов'язково», «суворо» тощо, оскільки всі вимоги інструкції є однаково обов'язковими;
- для наочності окремі вимоги можуть ілюструватись малюнками, схемами, кресленнями тощо;
- якщо безпека роботи обумовлена певними нормами (величини відстаней, напруги тощо), вони мають бути наведені в інструкції.

IV. Розроблення, затвердження та введення в дію інструкцій

1. Інструкції розробляються, узгоджуються і затверджуються згідно з Порядком опрацювання і затвердження роботодавцем нормативних актів з охорони праці, що діють на підприємстві, затвердженим наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 21 грудня 1993 року № 132, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07 лютого 1994 року за № 20/229, та з урахуванням вимог цього Положення.
2. Інструкції розробляються відповідно до переліку інструкцій.
Такий перелік, а також зміни чи доповнення до нього в разі зміни назви професії, впровадження нових видів робіт чи професій затверджуються директором закладу.
3. Загальне керівництво розробленням (перегляд) інструкцій покладається на директора закладу.
4. Необхідні інструкції розробляються (переглядаються) безпосередньо директором та відповідальним за організацію роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в закладі.
5. Інструкція набирає чинності з дня її затвердження, якщо інше не передбачено наказом директора Балаклійського ЦДЮТ.

V. Реєстрація, облік і видача інструкцій у закладі

1. Інструкції, які вводяться в дію (переглядаються) у закладі, реєструються в журналі реєстрації інструкцій з охорони праці (за встановленою формою).
2. Видача інструкцій проводиться з реєстрацією в журналі обліку видачі інструкцій з охорони праці.

3. Примірник інструкцій видається працівникові під час проведення первинного інструктажу під підпис.
4. Повний комплект інструкцій зберігається у паперовому вигляді або на електронних носіях у доступному для працівників місці..
5. Інструкціями працівники забезпечуються безкоштовно.

VI. Перегляд інструкцій

1. Перегляд інструкцій проводиться в строки, передбачені нормативно-правовими актами з охорони праці, на основі яких їх розроблено, але не рідше ніж один раз на 5 років, а для робіт з підвищеною небезпекою або там, де є потреба у професійному доборі, - не рідше ніж один раз на 3 роки.
2. Інструкції переглядаються до настання строків, зазначених у пункті 1 цього розділу, у разі:
 - зміни законодавства України про працю та охорону праці;
 - набрання чинності новими або переглянутими нормативно-правовими актами з охорони праці;
 - аварійної ситуації або нещасного випадку, що спричинили необхідність перегляду (зміни) інструкції.

У разі зміни умов праці, впровадження нових видів устаткування, механізмів, матеріалів, апаратури, пристроїв, інструментів та видів енергії тощо інструкція переглядається до впровадження зазначених змін.

Всього прошито, пронумеровано та скріплено
печаткою 7/с/м

_____ аркушів

Т.в.о. директора Л.Л.Карнаух

